

2. Щуркова Н.Е. Прикладная педагогика воспитания: Учебное пособие. – СПб: Питер, 2005. – 366с.

ПОЛТАВСЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ТЕХНІКУМ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Медяник В.В. (м. Полтава, Україна)

Сфера освіти являє собою інтерес для кожного громадянина України і Національна доктрина розвитку освіти розглядає освіту як стратегічну основу розвитку особистості, суспільства, нації та держави.

Процеси формування ринкового середовища в Україні обумовлюють постійне загострення конкуренції, яка охоплює не тільки виробничу, але й інші сфери, зокрема, освітню. Ситуація на вітчизняному ринку освітніх послуг з кожним роком стає все більш напруженою. Основними причинами цього є, по-перше, жорсткий відбір освітніх закладів, які прагнуть працювати на ринку. Окрім цього, необхідно зазначити, що на ринок починає виходити все більше ВНЗ, які функціонують на комерційних засадах. Завдяки своїй мобільності, розвиненій матеріально-технічній базі і, деякою мірою, більш гнучкій ціновій політиці вони забезпечують поступове збільшення своєї частки на ринку освітніх послуг. По-друге, скорочення бюджетного фінансування вищої освіти вимагає від ВНЗ постійного пошуку інших джерел залучення фінансових ресурсів для свого стабільного розвитку [1].

Сучасний етап модернізації вищої освіти є важливим ланцюгом соціальної політики України і характеризується процесом зміни освітніх парадигм. Динаміка основних індикаторів вищої освіти засвідчує, що у державі продовжується процес формування національної системи освіти. І цьому процесу сприяє удосконалення нормативно-правової бази з позиції її відповідності сучасним вимогам. З прийняттям Закону України «Про вищу освіту», Національної доктрини розвитку освіти визначено основні правові засади демократичного функціонування і розвитку галузі. Їх реалізація на всіх рівнях вимагає системних послідовних дій, досить радикальних змін у структурі, змісті, економіці.

Для забезпечення ефективної і стабільної роботи, вищі начальні заклади повинні постійно і безперервно проводити моніторинг ринку освітніх послуг та оцінювати свої позиції на даному ринку. Лише за умов повного моніторингу та визначення своїх позицій на ринку освітніх послуг керівництво вищого навчального закладу буде мати можливість приймати рішення щодо подальших дій з формування конкурентних переваг та забезпечення конкурентоспроможності ВНЗ.

Аналіз ринку освітніх послуг України показав, що він перебуває у постійному русі, і за останні роки відмічається значна кількість змін. Основний вплив на ринок освітніх послуг здійснює демографічна ситуація у країні. За останні десять років кількість населення України зменшилося з 50,9 до 45,8 мільйонів чоловік. Загальне скорочення населення відбулось виключно за рахунок природного скорочення – 261,1 тис. осіб, яке дещо гальмувалось міграційним приростом населення – 13,2 тис. осіб. Даний факт говорить і про те, що у найближчі роки відбудеться значне зменшення кількості випускників шкіл.

Аналізуючи кількість випускників загальноосвітніх навчальних закладів можна відмітити пік росту у 2003 році – 486,5 тис. осіб, після чого знову починається зменшення, і на даний час їх кількість становить 452,4 тис. осіб. Даний факт обумовлений зростанням дітонародження до 1986 року. Трагедія Чорнобильської АЕС негативно вплинула на процес дітонародження, що пояснює зменшення кількості випускників шкіл. Відповідно до змін кількості населення та випускників шкіл, змінюється і кількість закладів вищої освіти.

Протягом останніх десяти років спостерігається стала тенденція щодо скорочення і оптимізації мережі. У порівнянні з 2005/2006 навчальним роком відбулося скорочення мережі на 31 вищий навчальний заклад, в основному, за рахунок оптимізації мережі та реорганізації вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації у структурні підрозділи вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, а також зміни їх статусу.

Вищенаведені тенденції вказують на посилення конкурентної ситуації серед вищих навчальних закладів та потреби у вирішенні питання щодо забезпечення конкурентоспроможності ВНЗ України не лише на внутрішньому, але й на міжнародному ринках.

Законом України «Про вищу освіту» встановлено такі освітні рівні для здобуття кваліфікацій за освітньо-кваліфікаційним рівнем: неповної вищої освіти – молодшого спеціаліста; базової вищої освіти – бакалавра; повної вищої освіти – спеціаліста, магістра.

Сьогодні, відповідно до Болонської декларації підготовка фахівців, освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» поступово скасовується і у вищій школі залишаються лише програми підготовки бакалавра і магістра. Вищі навчальні заклади I–II рівнів акредитації, які готують молодших спеціалістів (технікуми, училища), поступово виводяться із системи вищої освіти, тому таким навчальним закладам, як Полтавський кооперативний технікум, необхідно підвищити свій освітньо-кваліфікаційний рівень та готувати бакалаврів

Полтавський кооперативний технікум відповідає сучасним вимогам освіти і є конкурентоспроможним на ринку освітніх послуг. Технікум має чудову матеріально-технічну базу, це навчальний корпус в центрі міста біля видатних пам'яток, в якому розміщені простори аудиторії, оснащені сучасними мультимедійними комплексами, лабораторії, навчальні «магазини», сучасні комп'ютерні класи зі спеціалізованим програмним забезпеченням.

До послуг студентів – бібліотека з класичним та електронним читальним залом, який під'єднаний до електронних каталогів Полтавського університету економіки і торгівлі, мережі Internet та Uran, що розширює можливості студентів для самопідготовки.

Навчальний процес забезпечують висококваліфіковані викладачі, які мають значні досягнення на педагогічній ниві, та щоденно передають знання нам, студентам.

Загалом Полтавський кооперативний технікум пропонує широкий вибір сучасних спеціальностей: "Фінанси і кредит" "Бухгалтерський облік", "Оціночна діяльність", "Товарознавство та комерційна діяльність", "Товарознавство та комерційна діяльність" спеціалізація "Товарознавство в митній справі", "Правоознавство", "Виробництво харчової продукції", "Ресторанне обслуговування".

У технікумі діє майже 40 предметних гуртків. Студенти мають можливість повноцінно займатися спортом: 2 спортивних зали, оснащені сучасними тренажерами та інвентарем, спортивний майданчик, працюють різні спортивні секції. Для поціновувачів мистецтва – гуртки художньої самодіяльності.

Слід також додати, що для комфортного проживання студентів є гуртожиток, який розташований неподалік навчального корпусу, де створені всі належні умови для проживання. У гуртожитку функціонують спортивна кімната, кімната відпочинку, читальний зал для підготовки до занять.

Майбутньому працевлаштуванню своїх випускників Полтавський кооперативний технікум приділяє значну увагу: проводяться зустрічі з роботодавцями, практичними працівниками, тренінги з технології пошуку роботи. Студенти старшокурсники мають можливість навчатися за індивідуальним графіком поєднуючи роботу та навчання. Значна увага приділяється працевлаштуванню студентів у вільний від навчання час у період літніх канікул, під час проходження виробничої практики в дитячих оздоровчих таборах (МДЦ "Артек" та ДОТ "Блакитна веселка") на берегах Чорного та Азовського морів. Це гарна

нагода поєднати роботу та відпочинок.

Крім того, після закінчення технікуму випускники мають можливість продовжити навчання за скороченим терміном у ВНЗ ІП-IV рівнів акредитації м. Полтави та України, оскільки Полтавський кооперативний технікум має тісні зв'язки з ними, там завжди чекають наших випускників.

Література

1. Босак О.В. Фактори конкурентоспроможності вищих навчальних закладів в системі формування економіки знань // Регіональна економіка. – 2008. – №4. – С. 223-227.
2. Іванов Ю.В. Формування конкурентних переваг вищих навчальних закладів на ринку освітніх послуг України: Навч. посіб. / Ю.В. Іванов – Полтава, 2008. – 195 с.

СТИМУЛЮВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ

Могильна Ю.К., Боловацька Ю.І. (м. Полтава, Україна)

З урахуванням соціокультурних вимог сьогодення освіта повинна мати гуманістичне, особистісно-орієнтоване спрямування, внаслідок чого знання, уміння й навички перетворюються із мети навчання на засоби розвитку пізнавальних і особистісних якостей учнів.

Підвищення загальноосвітнього рівня, забезпечення учнів глибокими знаннями й практичними вміннями повинні базуватися на ґрунті активізації пізнавальної діяльності.

Психологічний аспект проблеми формування пізнавальної активності й самостійності учнів представлений у наукових працях В.Г. Ананьєва, Л.С. Виготського, О.М. Леонтьєва, Д.Б. Богоявленської, С.Л. Рубінштейна, Н.Ф. Талізної, Д.Б. Ельконіна та ін.

У педагогіці значний вклад у реалізацію проблеми принципів, методів і форм навчання, вивчення сутності пізнавальної активності, інтересу й потреб внесли І.Я. Лернер, Ю.К. Бабанський, Г.І. Щукіна, М.І. Махмутов, О.Я. Савченко, Т.І. Шамова, О.М. Біляєв та ін.

На шкільному етапі розвитку дитини педагогічне завдання полягає в тому, щоб допомогти учневі усвідомити особистісну значущість навчання і виховання, викликати їх мотивацію, підвести дитину до самовдосконалення.

Основою, яка визначає інтенсивність та напрямок розвитку особистості учня, є його потреби. А. Маслоу був одним із перших вчених у галузі мотивації та психології, хто запропонував універсальну теорію ієрархії потреб. Він сформулював визнану у всьому світі теорію людської мотивації. Головною особливістю цієї теорії є те, що людина – творча особистість, спрямована на саморозвиток і самореалізацію. У своїй теорії він виокремлював п'ять основних груп потреб людини, і згідно з якою потреби вищого рівня не будуть задоволятися доти, доки не будуть задоволені потреби нижчих рівнів (фізіологічні, соціальні потреби, потреби в безпеці, повазі, самовираженні та самореалізації.)

Важливу роль у навчально-виховному процесі відіграє самооцінка дитини. Як зазначає В. Давидов, самооцінка – це найбільш вивчена в психології сторона самопізнання особистості. За допомогою самооцінки відбувається регуляція поведінки особистості. Самоцінка може бути стійкою, тобто зберігатися в різних ситуаціях і на досить тривалий час, і нестійкою. Залежно від характеру самооцінка може виявлятися у правильному або неправильному ставленні до себе, внаслідок чого самооцінка може стати або стимулом, або гальмом розвитку. Саме в самооцінці проявляються індивідуально-психологічні, особистісні та соціальні якості дитини, які дозволяють співвіднести свої сили, здібності з вимо-